

PART 15

THE SIGNIFICANCE OF THE PLACE OF ARBITRATION

TAHKİMDE TAHKİM YERİNİN ÖNEMİ

--

MUTLU ÖZTÜRK YURDAKUL
GÖKHAN TURHAN

ABSTRACT

International disputes have started to emerge due to the international trade that develops day by day because of globalization. Nowadays, especially due to technological developments and innovations, more technical issues have begun to be addressed in the disputes that are subject to commercial life and accordingly alternative dispute resolution methods such as arbitration have been established in order to settle the disputes by means other than the court proceedings.

Today, arbitration is one of the most preferred alternative dispute resolution methods. Arbitrators are authorized to settle the dispute with the parties' agreement that the dispute between them shall be settled by arbitration.

Especially in the arbitration dispute resolution method, which manifests itself in international commercial contracts; place of arbitration law plays a role in the validity, supervision and regulation of arbitration and, determining the law to be applied to the main contract which includes the main points adopted in the determination of the law to be applied to the arbitration when the parties do not choose a law of arbitration. In this context, the determination of the place of arbitration is of great importance both in determining the rules of law to be applied to the main contract and in the implementation of the arbitration agreement.

KEYWORDS

ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION METHODS, ARBITRATION, PLACE OF ARBITRATION, IMPORTANCE OF PLACE OF ARBITRATION, SELECTION OF PLACE OF ARBITRATION

ÖZET

Küreselleşme sonucu uluslararası ticaretin her geçen gün gelişmesi sebebi ile uluslararası alanda uyuşmazlıklar ortaya çıkmaya başlamış ve yerel mahkemelere alternatif olacak uyuşmazlık çözüm yollarının varlığına ihtiyaç duyulmuştur. Günümüzde ticari hayata konu olan uyuşmazlıklarda, özellikle teknolojik gelişmeler ve yenilikler nedeniyle daha teknik konular ele alınmaya başlanmış ve buna bağlı olarak uyuşmazlıkların mahkemelerde görülen dava dışında yollarla hallolması için tahkim gibi alternatif uyuşmazlık çözüm yolları ihdas edilmiştir.

Tahkim, uyuşmazlık çözüm yolu olarak günümüzdeki en çok tercih edilen alternatif çözüm yollarından biridir. Tarafların, aralarındaki uyuşmazlığın tahkim yoluyla çözüleceği konusunda anlaşmaları ile beraber uyuşmazlığın çözümünde hakemlere yetki tanınmaktadır. Özellikle uluslararası ticari sözleşmelerde kendini gösteren tahkim ile uyuşmazlıkların çözümlenmesi yolunda, taraflarca bir hukuk seçimi yapılmamışsa, uygulanacak hukukun tespitinde benimsenen temel noktaları içeren asıl sözleşmeye uygulanacak hukukun yanı sıra, tahkim yargılamasının geçerliliğinde, denetlemesinde ve düzenlenmesinde söz sahibi olacak olan tahkim yeri hukuku rol oynamaktadır. Bu kapsamda, tahkim yerinin belirlenmesi, hem asıl sözleşmeye uygulanacak olan hukuk kurlarının belirlenmesinde hem de tahkim anlaşmasının uygulanmasında büyük bir öneme sahiptir.

ANAHTAR KELİMELER

ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARI, TAHKİM, TAHKİM YERİ, TAHKİM YERİNİN ÖNEMİ, TAHKİM YERİ SEÇİMİ

PART 15

When alternative dispute resolution methods are analysed, it is seen that arbitration is the most common alternative dispute resolution method. Arbitration is one of the most frequently used dispute resolution methods especially in international commercial disputes.

Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri incelendiğinde, en yaygın alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak tahkimin uygulanmakta olduğu görülür. Tahkim, özellikle uluslararası nitelikteki ticari uyuşmazlıklarda en çok başvurulan uyuşmazlık çözüm yollarından biridir.

I. INTRODUCTION

When alternative dispute resolution methods are analysed, it is seen that arbitration is the most common alternative dispute resolution method. Arbitration is one of the most frequently used dispute resolution methods especially in international commercial disputes.

In settling the disputes through arbitration, it is foreseen that the disputes that have arisen or may arise shall be resolved by the arbiters and not by the courts. The place of arbitration is the place where the arbitration is judicially linked and it determines the procedural law to be applied to the arbitration. The designation of the place of arbitration is particularly important for the determination of the law to which the arbitration proceedings are governed. Because if the parties have not decided otherwise, place of arbitration law shall apply to the merits of the dispute subject to arbitration.

In this article, what kind of dispute resolution method arbitration is, determination of the place of arbitration which is one of the elements of the supreme law and place of arbitration to be determined by the parties' agreement, the importance of the place of arbitration and, the issues to be considered in the selection process of the place of arbitration will be examined.

I. GİRİŞ

Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri incelendiğinde, en yaygın alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak tahkimin uygulanmakta olduğu görülür. Tahkim, özellikle uluslararası nitelikteki ticari uyuşmazlıklarda en çok başvurulan uyuşmazlık çözüm yollarından biridir. Tahkim ile uyuşmazlıkların çözülmesinde, doğmuş veya doğabilecek olan uyuşmazlıkların mahkemelerce değil, hakemler tarafından çözülmesi öngörülmektedir. Tahkim yeri ise tahkime uygulanacak usul hukukunu belirleyen ve tahkimin yargısal olarak bağlantısının kurulduğu yerdir. Tahkim yerinin belirlenmesi, özellikle tahkim yargılamasının tabi olduğu hukukun belirlenmesi açısından önem taşır. Zira taraflar aksine karar vermemişlerse tahkim konusu uyuşmazlığın esasına tahkim yeri hukuku uygulanır. Bu makalede tahkimin nasıl bir uyuşmazlık çözüm yolu olduğu, tahkim hususunda tarafların anlaşmasıyla belirlenecek olan amir yasa ve tahkim yeri unsurlarından tahkim yerinin belirlenmesi, tahkim yerinin önemi ve tahkim yerinin seçilmesi sürecinde dikkate alınması gereken hususlar incelenecektir.

FOOTNOTE

1 Alper Bulur, Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Arabuluculuk Yöntemi, Ankara Barosu Dergisi, Year:65, Issue:4, 2007, p. 31.

2 Ziya Akıncı, Milletlerarası Tahkim, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013, p. 3. Cevdet Yavuz, Türk Hukukunda Tahkim Sözleşmesi ve Tabi Olduğu Hükümler (Tahkim Sözleşmesi), Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu "Tahkim", İstanbul 2009, p. 133. Article 2 of Convention on the Recognition and

Enforcement of Foreign Arbitral Awards dated 10 June 1958. Article 4 of International Arbitration Law numbered 4686.

II. ARBITRATION, ARBITRATION TYPES AND PLACE OF ARBITRATION

A. Arbitration and Arbitration Types

As a result of technological developments and innovations that have emerged in the international arena caused by the globalisation, more technical issues have started to be addressed in settling disputes and therefore, there is a need for swift, effective and permanent dispute resolution methods.¹

Arbitration is one of the alternative dispute resolution methods that have been used more with the development of international trade. Nowadays, especially in commercial disputes, it is seen that the arbitration procedure is frequently resorted to because of the high workload of local courts and inadequacy of resolving disputes requiring expertise. Arbitration may be defined as the parties agreeing in writing to settle the disputes that have arisen or may arise between the parties by arbitrators, instead of state courts, provided that the disputes are allowed to be resolved by arbitration.² In this way arbitration provides the parties with faster dispute

II. TAHKİM, TAHKİM TÜRLERİ VE TAHKİM YERİ

A. Tahkim ve Tahkim Türleri

Küreselleşmenin bir sonucu olarak uluslararası ticaret hayatının yaygınlaşmasıyla uluslararası alanda ortaya çıkan teknolojik gelişmeler ve yenilikler sonucunda, uyuşmazlıkların çözümünde daha teknik konular ele alınmaya başlanmış ve bu nedenle süratli, etkili ve kalıcı uyuşmazlık çözüm yollarının varlığına ihtiyaç duyulmuştur.¹

Tahkim, uluslararası ticaretin de gelişmesiyle birlikte daha çok kullanılmaya başlanmış olan alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinden biridir. Günümüzde özellikle ticari uyuşmazlıklarda, yerel mahkemelerin yoğun olması ve uzmanlık gerektiren uyuşmazlıkların çözülmesi bakımından yetersiz kalması gibi nedenlerle, uyuşmazlıkların çözümü konusunda tahkim yoluna sıkça başvurulduğu görülmektedir. Tahkim, tahkim yolu ile çözümlenmesine izin verilen konular kapsamında olmak kaydıyla, taraflar arasında doğmuş veya doğabilecek uyuşmazlıkların mahkemelerde çözülmesi yerine, hakemler aracılığıyla çözülmesi konusunda, tarafların yazılı olarak anlaşmaları şeklinde tanımlanabilir.² Böylece tahkim,

DİPNOT

¹ Alper BULUR, "Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları ve Arabuluculuk Yöntemi", Ankara Barosu Dergisi, Sayı:4, 2007, s. 31.

² Ziya AKINCI, Milletlerarası Tahkim, (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2013), s. 3. Cevdet YAVUZ, Türk Hukukunda Tahkim Sözleşmesi ve Tabi Olduğu Hükümler (Tahkim Sözleşmesi), Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi II. Uluslararası Özel Hukuk Sempozyumu "Tahkim", İstanbul 2009, s. 133. 10 Haziran 1958 tarihli Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve İcrası Hakkındaki New York Sözleşmesi (Konvansiyon) m.II. 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu (Tah.K.) m.4 vd.

PART 15

FOOTNOTE

3 Official Gazette numbered 3961, dated 16.07.1938.

4 Official Gazette numbered 18306, dated 08.02.1984.

5 YAVUZ, p. 133-135.

6 Cemile Demir GÖKYAYLA, Milletlerarası Tahkimde Ad Hoc Tahkim ve Kurumsal Tahkim, Uğur Alacakaptan'a Armağan, Volume 2, (İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2008), p. 162.

7 Fatih AYDEMİR, Türk Hukukunda Tahkim Sözleşmesi, İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2017, p.12.

8 YAVUZ, Tahkim Sözleşmesi, p. 138.

9 Loukas MISTELIS, Çev. Bahar Ceyda Süral, "Milletlerarası Tahkim: Kurumsal Yaklaşımlar ve Uygulamalar" TBB Dergisi, Issue: 70, 2005, p. 176.

10 William KIRTLEY, "The Importance of the Seat of Arbitration", <https://www.international-arbitration-attorney.com/importance-seat-arbitration/> (Access Date: 26.08.2019).

11 Hüseyin Afşın İLHAN, Tahkim Sözleşmesinin Gecerliliği, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2016), p. 250.

12 Günseli ÖZTEKİN GELGEL, "New York Konvansiyonu'na Göre Haken Kararlarının Tenfizinde Yargıtay'ın Bazı Kararlarının Değerlendirilmesi" Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, Volume: 22, Issue:2, p. 1137 <https://dergipark.org.tr/iumhmo/b/issue/9369/117348> (Access Date: 08.08.2019).

13 İLHAN, p. 251.

14 Leyla BERBER KESER, Uluslararası Ticaret Odası Tahkim Tüzüğü Uygulaması, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 1999), p. 75.

resolution than lawsuits in the state courts. Although arbitration is not essentially a judicial activity carried out by the state; the decision given at the end of the arbitration has a binding effect as the decision of the first instance courts.

Arbitration is subjected to classifications such as optional or mandatory arbitration, national or international arbitration, ad hoc or institutional arbitration. Mandatory or statutory arbitration is to resolve certain disputes related to private law in spite of not signing an arbitration agreement by certain people, and it is regulated by private regulations that in which cases arbitration should be obligatory.

Examples for private statutes that regulate compulsory arbitration are Law on the Resolution Through Arbitration of Disputes Between Agencies and Municipalities with General, Supplementary and Special Budgets and Agencies and Institutions That are Fully Owned by the State of Municipalities or the Agencies³ numbered 3533 (abolished) and Law on Arbitration of Debts of Some Public Institutions and Organizations numbered 2974 (abolished)⁴ Optional arbitration, on the other hand, is defined as resolving the dispute with arbitrators by signing an arbitration agreement between the parties.⁵ In addition to this, institutive arbitration is an arbitration type that such disputes can be resolved by an arbitrator or arbitral tribunal decided by arbitration institution chosen by the parties. Institutional arbitration has predetermined procedural rules that apply to dispute resolution process.⁶ Lastly, in ad hoc arbitration, the arbitrators, the procedures that applies to arbitration, the place of arbitration and the material laws applied to arbitration decided by the parties themselves without any mediation of any institution.⁷

B. Place of Arbitration

Although it is not a compulsory element required in arbitration clauses or agreements⁸, the place of arbitration decided by the parties plays an important role in determining the rules that apply in arbitration proce-

duşmazlığın taraflarına, devlet mahkemele- rinde yapılan yargılamaya nazaran daha hızlı bir çözüm sunar. Tahkim esasında devlet tarafından yürütülen bir yargılama faaliyeti olmamasına rağmen tahkim sonunda verilen karar, ilk derece mahkemelerinin kararı gibi bağlayıcı bir etkiye sahiptir.

Tahkim, ihtiyari veya zorunlu (mecburi) tahkim, iç veya dış tahkim, ad hoc (arızı) veya kurumsal tahkim gibi sınıflandırmalara tabi tutulmaktadır. Özel hukuk alanına ait bazı uyuşmazlıkların, bir tahkim sözleşmesi yapılmamasına rağmen belirli kişiler tarafından çözümlenmesine zorunlu (mecburi) ya da yasal tahkim denilmekte olup, tahkimin hangi hallerde mecburi olduğu özel yasa hükümleri ile düzenlenmektedir. Zorunlu tahkim hallerinin düzenlendiği özel yasalara, 3533 sayılı Umumi Mülhak ve Hususi Bütçelerle İdare Edilen Daireler ve Belediyelerle Sermayesinin Tamamı Devlete veya Belediye veya Hususi İdarelere Aid Daire ve Müesseseler Arasındaki İhtilafların Tahkim Yolile Halli Hakkında Kanun³ ile 2974 sayılı Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun (mülga)⁴ örnek olarak gösterilebilir. İhtiyari tahkim ise tarafların, tahkim sözleşmesi yapmak suretiyle aralarındaki uyuşmazlığı hakemler vasıtasıyla ortadan kaldırması olarak tanımlanmaktadır.⁵ Öte yandan kurumsal tahkim; taraflarca seçilecek olan bir tahkim kurumu tarafından belirlenecek olan tahkim heyeti veyahut hakem tarafından, uyuşmazlıkların çözüldüğü tahkim türüdür. Kurumsal tahkimde ise uyuşmazlıkların çözümü sürecinde uygulanması için önceden hazırlanmış usul kuralları bulunmaktadır.⁶ Son olarak, ad hoc (arızı) tahkim türünde ise, somut uyuşmazlığın taraflarınca hakemlerin, tahkime uygulanacak olan usul kurallarının, tahkim yerinin ve uygulanacak maddi hukuk kurallarının bizzat belirlenmesi ve hiçbir kurumun aracılığının mevcut olmaması söz konusudur.⁷

B. Tahkim Yeri

Tahkim şartı veya sözleşmesinde, bulunması zorunlu tutulmuş herhangi bir unsur söz konusu olmasa da⁸ taraflarca tahkim yerinin belirlenmiş olması, tahkimin usulüne uygulanacak kuralların belirlenmesinde önemli

dure.⁹ Selection of the place of arbitration, determines the law which regulates the arbitration procedure and more importantly, parties' rights and the enforcement of arbitration awards.¹⁰

Parties, determine the which procedural law shall apply to arbitration by agreeing on the place of arbitration (lex arbitri). It is not a common practice to select the laws to be applied to arbitration while determining the laws to be applied to arbitration by the parties' free will has been accepted. For this reason, it is necessary to decide on the place of arbitration if the applicable law has not been selected. If applicable law to the case has not been selected, European Convention on International Commercial Arbitration 1961 resolves that issue by applying the law of the place of arbitration to dispute.¹¹

According to the one of the most attended International treaty – that Turkey became a party in 1991- New York Convention article¹² V (1), the state court that has been taken for recognition and approval has entitled to refuse the recognition of arbitration awards which based on an arbitration clause in contrast to law of the place of arbitration. For this reason, according to an opinion in doctrine, the risk of invalidity in both action for annulment and recognition removed by subordinating the validity of the arbitration agreement to the law of the place of arbitration and draw up such agreements up accordingly¹³.

However, it should be noted that, as per the view of some authors in doctrine, the term of seat of arbitration is different from the place of arbitration where the arbitral procedures to be performed, such as hearings.¹⁴ Determination of seat of arbitration does not mean that all hearings and negotiations will be held at designated place, parties are still free to choose another place (place of arbitration) to hold such hearings.

Even though determination of the validity of the arbitration agreement by the law applicable on the place of arbitration is frequently observed, according to the New York Convention article V/1(a) and United Nations Commission on International Trade Law

rol oynamaktadır.⁹ Tahkim yerinin seçimi, tahkim prosedürünü düzenleyen yasayı ve daha önemlisi, tahkim kararının uygulanmasına ilişkin süreci ve tarafların haklarını belirlemektedir.¹⁰

Taraflar tahkim yerini kabul etmekle birlikte, tahkim için hangi yerin usul hukuku kurallarının geçerli olacağını da belirlemiş olurlar (lex arbitri). Tahkim sözleşmesine uygulanacak hukukun taraflarca serbestçe belirlenebileceği kabul edilmekte ise de, tahkim sözleşmesinin tabi olduğu hukukun seçimi çok yaygın bir uygulama değildir. Bu sebeple, tahkim sözleşmesine uygulanacak hukukun seçilmediği hallerde, tahkim sözleşmesine uygulanacak hukukun tespit edilmesi gerekliliği hasil olmaktadır. Bu konuda 1961 Avrupa Konvansiyonu'nun getirdiği çözüm, bir hukuk seçimi olmadığı takdirde hakem kararının verileceği ülke hukukunun yani tahkim yeri hukukunun, tahkim sözleşmesine uygulanması şeklindedir.¹¹

Uluslararası alanda en fazla katılım sağlanan anlaşmalardan birisi olan ve Türkiye'nin 1991 yılında katıldığı New York Sözleşmesi'nin¹² V (1). maddesi kendisine tenfiz için başvuru devlet mahkemesine, tahkim yeri hukukuna aykırı bir tahkim şartına dayanan hakem kararını tenfiz etmeyi reddetmek hakkı tanımaktadır. Bu sebeple, doktrinde yer alan bir görüşe göre, tahkim sözleşmesinin geçerliliğini tahkim yeri hukukuna tabi kılmak ve seçilen bu hukuka uygun tahkim sözleşmesi akdetmek, hem iptal davasında hem de tenfiz davasında tahkim sözleşmesinin geçersiz kabul edilme riskini ortadan kaldırmaktadır.¹³

Ancak belirtmek gerekir ki, günümüzde doktrinde bazı yazarlar tarafından tahkim yeri kavramının (seat of arbitration), tahkim prosedürünün icra edileceği yani duruşmaların yapılacağı yerden (place of arbitration) farklı olduğu kabul edilmektedir.¹⁴ Tahkim yerinin belirlenmesi (seat of arbitration), tüm duruşmaların ve müzakerelerin bu yerde yapılacağı anlamına gelmemekte ve duruşmalar taraflarca belirlenen başka bir yerde (place of arbitration) de yapılabilmektedir.

Tahkim anlaşmasının geçerliliğinin tahkim yeri hukukuna göre belirlendiği sıklıkla görülmekle beraber, bunun nedenleri arasında

DİPNOT

3 16.07.1938 tarih, 3961 sayılı Resmî Gazete (RG).

4 08.02.1984 tarih, 18306 sayılı Resmî Gazete (RG).

5 YAVUZ, s. 133-135.

6 Cemile Demir GÖKYAYLA, Milletlerarası Tahkimde Ad Hoc Tahkim ve Kurumsal Tahkim, Uğur Alacakaptan'a Armağan, Cilt 2, (İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2008), s. 162.

7 Fatih AYDEMİR, Türk Hukukunda Tahkim Sözleşmesi, İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2017, s.12.

8 YAVUZ, Tahkim Sözleşmesi, s. 138.

9 Loukas MISTELIS, Çev. Bahar Ceyda Süral, "Milletlerarası Tahkim: Kurumsal Yaklaşımlar ve Uygulamalar" TBB Dergisi, Sayı: 70, 2005, s. 176.

10 William KIRTLEY, "The Importance of the Seat of Arbitration", <https://www.international-arbitration-attorney.com/importance-seat-arbitration/> (Erişim Tarihi: 26.08.2019).

11 Hüseyin Afşın İLHAN, Tahkim Sözleşmesinin Geçerliliği, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2016), s. 250.

12 Günseli ÖZTEKİN GELGEL, "New York Konvansiyonu'na Göre Haken Kararlarının Tenfizinde Yargıtay'ın Bazı Kararlarının Değerlendirilmesi" Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, Cilt: 22, Sayı:2, s. 1137 <https://dergipark.org.tr/lumhmo/b/issue/9369/117348> (Erişim Tarihi: 08.08.2019).

13 İLHAN, s. 251.

14 Leyla BERBER KESER, Uluslararası Ticaret Odası Tahkim Tüzüğü Uygulaması, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 1999), s. 75.

PART 15

("UNCITRAL") article 36/1, arbitration agreement shall be evaluated accordingly first the determined law by the parties and if the applicable law has not determined, the law of the state's where the arbitral decisions have awarded.

In the practise, generally parties do not pre-determine the place of arbitration, in such cases - if the competent arbitration institution selected as International Chamber of Commerce (ICC)- the place of arbitration determined by the arbitrators according to ICC's arbitrations rules under article 18.

III. SIGNIFICANCE OF PLACE OF ARBITRATION

Determination of the place of arbitration is one of the most important features of the settling of disputes with the way of arbitration. Because place of arbitration determines which courts are competent on and the scope of this competence of the disputes that will resolve by arbitration. The most important role played by the selection of the place of arbitration by the parties because legal results arising from that selection.¹⁵

It is necessary to take into consideration that parties' decision on place of arbitration and their free will. However, Court of Cassation annulled the first instance court decision¹⁶ on recognition of the arbitration award with following reason, "despite the fact that conflicts may arise from the contract by and between the parties will be resolved before the British Arbitration Courts, the conflict has been resolved before the International Chamber of Commerce Court placed in France. Therefore, first of all whether if there is an International Arbitration Court placed in England should be investigated and if so the conflict should be resolved by such court."

It should be noted that arbitrations that independent from the national laws (a-national) or has no place of arbitration laws (delocalised), stayed theoretical and couldn't put into practice.¹⁷ United Nations Trade and Development Conference ("UNCTAD") points out the necessity of the place of arbitration and emphasizes that UNCITRAL Model law does not recognize delocalised jurisdictions. According to this, "delocalised or transnational arbitration award is not acceptable by UNCITRAL Model Law."¹⁸

New York Sözleşmesi'nin V/1/(a) hükmü ile Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu ("UNCITRAL") Model Kanun madde 36/1 hükmü uyarınca tahkim anlaşmasının öncelikle taraflarca seçilen hukuka, böyle bir hukuk seçiminin olmaması halinde ise tahkim kararının verildiği ülke hukukuna göre değerlendirilmesi gerekir.

Uygulamada, tarafların tahkim anlaşmasında genellikle tahkim yerini seçmediği görülmekle beraber, böyle bir durumda -taraflar arasındaki uyuşmazlığı çözmek için Milletlerarası Ticaret Odası'nın (ICC) yetkili tahkim kurumu olarak seçilmişse- ICC Tahkim Kurulları'nın 18. maddesi uyarınca tahkim yeri hakemler tarafından belirlenir.

III. TAHKİM YERİNİN ÖNEMİ

Tahkim yerinin belirlenmesi tahkim yolu ile uyuşmazlıkların çözümünde en önemli unsurlardan biridir. Zira tahkim yeri, hangi mahkemelerin tahkim ile çözüleceği belirlenmiş olan uyuşmazlık konusunda yetkileri olduğunu ve bu yetkilerin kapsamı belirler. Tarafların tahkim yeri seçimi, tahkim yerine bağlı hukuki sonuçların ortaya çıkmasında en önemli rolü oynamaktadır.¹⁵

Tahkim yerinin belirlenmesinde tarafların seçimi önem arz etmekte ve taraf iradelerinin dikkate alınması gerekmektedir. Nitekim Yargıtay bir kararında¹⁶, "(t)araflar arasındaki sözleşmede uyuşmazlık çıktığında İngiltere'deki Tahkim Mahkemesine gidileceği düzenlenmiş olmasına rağmen, uyuşmazlık Paris'te bulunan Milletlerarası Ticaret Odası Tahkim Mahkemesince çözülmüştür. Hal böyle olunca, öncelikle Londra'da Uluslararası Tahkim Mahkemesi'nin bulunup bulunmadığı araştırılmalı, var ise uyuşmazlık bu mahkemece çözülmelidir." gerekçesi ile hakem kararının tenfizine karar veren yerel mahkeme kararını bozmuştur.

Belirtmek gerekir ki, ulusal hukuklardan tamamen bağımsız (a-nasyonel) veya tahkim yeri hukuku olmayan (delocalised) tahkim, teoride kalmış ve uygulamaya geçirilememiştir.¹⁷ Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı ("UNCTAD") tahkim yerinin gerekliliğine işaret etmekte ve UNCITRAL Model Kanunu'nun delokalize yargılamaları tanımadığını vurgulamaktadır. Buna göre, "[d]elokalize veya ulusötesi hakem kararı fikri UNCITRAL Model Kanunu tarafından kabul edilmemiştir."¹⁸

FOOTNOTE

15 Ali YEŞİLİRMAK, ICC Tahkim Kuralları ve Uygulaması, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018) p. 27.

16 Court of Cassation 19, Department of Law, T. 15.09.2009, E. 2009/5703, K. 2009/8256.

18 UNCTAD, Dispute Settlement, International Commercial Arbitration, "5.7. Recognition and Enforcement or Arbitral Awards: the New York Convention" p. 8, dn. 14.", naklen TEKİN, p. 26.

19 Dejan JANICJEVIC, "Delocalisation in International Commercial Arbitration", Law and Politics, Volume: 3, Issue: 1, 2005, p. 65.

20 Ali ER, Decision: Dubai Islamic Bank PJSC v Paymentech Merchant Services Inc., Date: 20 October 2001, p. 514.

UNCITRAL and UNCTAD are not the only ones that emphasise the importance and necessity of the place of arbitration, also first instance courts in some countries accept the necessity of place of arbitration

For instance, British Law does not accept delocalized and non-national arbitration.¹⁹ In this scope, in Dubai Islamic Bank v Paymentech Merchant Services Inc case it is stated that the place of arbitration is a necessity with regards to arbitration.²⁰

Generally, the following factors are taken into consideration in designating place of arbitration; the only competent court which dealing with the action for annulment in the arbitration is the court at the place of arbitration, the court at the place of arbitration which will be applying court in the case of assistance is required to the arbitration proceedings and applicable law to procedure of arbitration is specified according to place of arbitration.

Tahkim yerinin gerekliliğine ve önemine vurgu yapan sadece UNCITRAL ve UNCTAD değildir; bazı ülkelerdeki yerel mahkemeler de tahkim yerinin gerekliliğini kabul etmektedirler. Örneğin, İngiliz hukuku da delokalize veya a-nasyonel tahkimi kabul etmemektedir.¹⁹ Bu kapsamda, Dubai Islamic Bank v Paymentech Merchant Services Inc davasında tahkim yerinin, tahkim açısından bir zorunluluk olduğu ifade edilmiştir.²⁰

Genel olarak, tahkim yerinin seçiminin öneminde tahkimde iptal davasının görüleceği tek yetkili mahkemenin tahkim yerindeki mahkeme olması, tahkim yargılamasına yardım gerektiği takdirde başvurulacak mahkemenin tahkim yerinde bulunan mahkeme olması ve tahkimin usulüne uygulanacak olan hukukun tahkim yerine göre belirlenmesi unsurları önemli rol alır.

Determination of the place of arbitration is one of the most important features of the settling of disputes with the way of arbitration.

Tahkim yerinin belirlenmesi tahkim yolu ile uyuşmazlıkların çözümünde en önemli unsurlardan biridir.

A. The Court Located In The Place of Arbitration is The Only Competent Court Dealing with The Action For Annulment with Regards to Arbitration

Action for annulment may be brought before the court located in the place of arbitration. Action for annulment is the only legal remedy against the arbitral award that issued at the end of the arbitration process, pursuant to International Arbitration Code ("IAC") which numbered 4686. Reasons for requesting an action of annulment against

A. Tahkimde İptal Davasının Görüleceği Tek Yetkili Mahkemenin Tahkim Yerindeki Mahkeme Olması

İptal davası sadece tahkim yeri mahkemesinde açılabilir. 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu ("MTK") uyarınca tahkim sürecinin sonunda verilmiş olan hakem kararlarına karşı düzenlenen tek kanun yolu, iptal davasıdır. İptal davası ile hakem kararına karşı iptal talebinde bulunulabilmek için iptal nedenleri MTK'nın 15. maddesinde ele alınmıştır. 6100 sayılı Hukuk

DİPNOT

15 Ali YEŞİLİRMAK, ICC Tahkim Kuralları ve Uygulaması, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018), s. 27.

16 Yargıtay 19.H.D., T. 15.09.2009, E. 2009/5703, K. 2009/8256.

17 Selin Ece TEKİN, Milletlerarası Tahkim Hukukunda Tahkim Anlaşmasının Esastan Geçerliliğine Uygulanacak Hukuk, (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Koç Üniversitesi, İstanbul 2018, s. 26.

18 UNCTAD, Dispute Settlement, International Commercial Arbitration, "5.7. Recognition and Enforcement of Arbitral Awards: the New York Convention" s. 8, dn. 14.", naklen TEKİN, s. 26.

19 Dejan JANICIJEVIC, "Delocalisation in International Commercial Arbitration", Law and Politics, Cilt: 3, Sayı: 1, 2005, s. 65.

20 Ali ER, 20 Ekim 2000 tarihli Dubai Islamic Bank PJSC v Paymentech Merchant Services Inc kararı, Yıl: 2001, s. 514.

PART 15

IF ASSISTANCE NECESSARY DURING THE ARBITRATION PROCEEDINGS, PETITION FOR SUCH ASSISTANCE WILL BE SUBMITTED TO THE COURT OF ARBITRATION PLACE.

arbitration awards are stated in article 15 of IAC. According to 439th Article entitled 'Action for Annulment' from The Code of Civil Procedure ("CCP") numbered 6100 states the following judgment, "Action for annulment is the only remedy against arbitration awards. Action for annulment could file at Regional Courts of Appeals; put into process prior and urgent." Action for annulment that filing at competent court in Turkey is possible only in the cases of selecting place of arbitration as Turkey.²¹

Furthermore, Court of Cassation has a following judgement regarding this matter; "The specified proceedings will be made by the court according to the competent court and the territorial competent court that in Arbitration proceedings are civil courts of the first instance or commercial court of the first instance, if the place of arbitration has not been selected, , the territorially competent court is a civil court of the first instance or commercial court of the first instance and the competent court is the place or the residential area or workplace of the claimant within Turkey. (CCP 410/1), the only legal remedy against arbitration results is action for annulment. Action for annulment could file at Regional Courts of Appeals; put into process prior and urgent."²²

B. The Court at The Place of Arbitration Which Will Be Applying Court in The Case of Assistance is Required to The Arbitration Proceedings And Applicable Law to Procedure of Arbitration is Specified According to Place of Arbitration

If assistance necessary during the arbitration proceedings, petition for such assistance will be submitted to the court of arbitration place.²³ If the law of procedure to be applied to the arbitration proceedings has not been decided, the law of procedure which will be applied during arbitration proceedings is the law of the place of the arbitration.

In this scope, it should be noted that law of the place of the arbitration is especially

Muhakemeleri Kanunu'nun ("HMK") 'iptal davası' başlıklı 439. maddesinin ilk fıkrasına göre ise, "(h)akem kararına karşı yalnızca iptal davası açılabilir. İptal davası, tahkim yeri bölge adliye mahkemesinde açılır; öncelikle ve ivedilikle görülür." hükmüne haizdir. İptal davasının Türkiye'de yetkili mahkemede açılması sadece tahkim yerinin Türkiye olarak seçilmesi durumlarına hasredilmiştir.²¹

Ayrıca bu konuda Yargıtay'ın "tahkim yargılamasında mahkeme tarafından yapılacağı belirtilen işlerde görevli ve yetkili mahkemenin, konusuna göre tahkim yeri asliye hukuk veya asliye ticaret mahkemesi olduğu, tahkim yeri belirlenmemiş ise görevli mahkemenin, konusuna göre asliye hukuk veya asliye ticaret mahkemesi, yetkili mahkemenin ise davalının Türkiye'deki yerleşim yeri, oturduğu yer veya işyeri mahkemesi olduğu (HMK 410/1), hakem kararına karşı yalnızca iptal davası açılabileceği, iptal davasının, tahkim yeri bölge adliye mahkemesinde açılacağı, öncelikle ve ivedilikle görüleceği (HMK m. 439/1)" şeklinde hükmü bulunmaktadır.²²

B. Tahkime Yardım Gerektiğinde Başvurulacak Mahkemenin Tahkim Yeri Mahkemesi Olması ve Tahkimin Usulüne Uygulanacak Olan Hukukun Tahkim Yerine Göre Belirlenmesi

Tahkim yeri mahkemesi aynı zamanda tahkim yargılaması esnasında yardım gerektiği takdirde başvurulacak mahkemedir.²³ Tahkim yargılamasına uygulanacak olan usul hukuku taraflarca kararlaştırılmamışsa, tahkim yargılaması esnasında uygulanacak olan usul hukuku, tahkim yeri hukuku olacaktır.

Bu kapsamda belirtmek gerekir ki, tahkim yeri hukukun önemi, özellikle tahkim yargılamasının ad hoc (arızı) tahkim olması ve taraflar arasında tahkim yargılamasının esnasına uygulanacak olan usul kurallarının

FOOTNOTE

21 YEŞİLİRMAK, p. 93.

22 H. Akif KARACA, "Milletlerarası Tahkimde Hakemin Reddi Sebebi Olarak Hakemin Tarafsızlığını ve Bağımsızlığını Ortadan Kaldıran Haller", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Issue: 21, Issue: 205, 2017, p. 215.

23 YEŞİLİRMAK, p. 27.

24 H. Akif KARACA, "Milletlerarası Tahkimde Hakemin Reddi Sebebi Olarak Hakemin Tarafsızlığını ve Bağımsızlığını Ortadan Kaldıran Haller", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt: 21, Sayı: 205, 2017, p. 215.

25 Court of Cassation 13.Department of Law, T. 06.02.2019 E. 2016/5227, K. 2019/1333.

important in the case of the arbitration proceeding is ad hoc arbitration and the parties have not decided the rules of procedure that will be applied to merits of the arbitration proceedings. Yet, in the case of institutional arbitration, the procedural rules for dispute that applied among the parties will be determined by the arbitration institution authorized to settle the dispute. For instance, in institutional arbitration, arbitrators may be denied on the basis of impartiality and independence in which cases, and this is regulated in the arbitration rules of the institutions, while ad hoc arbitration must include the procedural rules regarding the refusal of the arbitrator meantime determining the applicable law. If the parties have determined procedures regarding the rejection of arbitrator procedure in ad hoc arbitration, the rejection procedure shall operate in accordance with these rules. However, if the parties have not determined these rules for the rejection procedure, this gap shall be filled by the arbitration court in accordance with the law of the arbitration place.²⁴

As a matter of fact, Court of Cassation stated that according to the following judgment²⁵ the Civil Code of Procedure will be applied if the place of arbitration is determined as Turkey "CCP's related articles between 407 and 444 will be applied as a rule to the disputes that the place of arbitration specified as Turkey..."

belirlenmediği hallerde ortaya çıkmaktadır. Zira kurumsal tahkim söz konusu olduğunda taraflar arasında uygulanacak olan uyuşmazlığa ilişkin usul kurulları uyuşmazlığı çözmeye yetkili olan tahkim kurumu tarafından belirlenmektedir. Örneğin kurumsal tahkimde, hangi hallerde tarafsızlık ve bağımsızlığa dayanılarak hakemlerin reddedilebileceği ve bunun usulü kurumların tahkim kurallarında düzenlenmişken, ad hoc (arızı) tahkimde tarafların usule uygulanacak hukuku belirlerken hakemin reddine ilişkin kurallara da yer vermiş olması gerekir. Taraflar ad hoc (arızı) tahkimde hakemin reddi prosedürünü düzenleyen kurallar belirlemişlerse, red prosedürü bu kurallara göre işleyecektir. Bununla birlikte, taraflar red prosedürüne ilişkin kurallar belirlememişlerse bu boşluk tahkim yeri mahkemesi tarafından tahkim yeri hukukuna göre doldurulacaktır.²⁴

Nitekim Yargıtay'ın "... tahkim yeri Türkiye olarak belirlenen uyuşmazlıklarda kural olarak HMK'nın tahkime ilişkin 407-444 maddeleri arasındaki hükümleri uygulanır ..." şeklinde kurmuş olduğu hükümde²⁵; tahkim yeri olarak Türkiye'nin belirlenmesi halinde HMK'nın uygulanacağı net bir şekilde ifade edilmektedir.

TAHKİM YERİ MAHKEMESİ AYNI ZAMANDA TAHKİM YARGILAMASI ESNASINDA YARDIM GEREKTİĞİ TAKDİRDE BAŞVURULACAK MAHKEMEDİR.

DİPNOT

21 YEŞİLİRMAK, s. 93.

22 Yargıtay H.G.K., T. 27.09.2018, E. 2018/11-87, K. 2018/1365.

23 YEŞİLİRMAK, s. 27.

24 H. Akif KARACA, "Milletlerarası Tahkimde Hakemin Reddi Sebebi Olarak Hakemin Tarafsızlığını ve Bağımsızlığını Ortadan Kaldıran Haller", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt: 21, Sayı: 205, 2017, s. 215.

25 Yargıtay 13.H.D., T. 06.02.2019 E. 2016/5227, K. 2019/1333.

PART 15

IN SETTLING OF EACH DISPUTE, IT IS IMPORTANT THAT THE INSTITUTION AND/OR PERSON RESOLVING THE DISPUTE IS IMPARTIAL.

IV. THE REMARKABLE FACTORS IN THE SELECTION OF THE PLACE OF ARBITRATION

The remarkable factors in the selection of the place of arbitration are as follow; the country of arbitration place court's positive approach, convenience of recognition and enforcement at the country of arbitration place, the independence of the arbitration place from nationality of parties, bringing to equal convenience and burden to parties in the selection of the place of arbitration and availability of arbitration support services in the country of arbitration place.

A. The Country of Arbitration Place Court's Approach and The Country Which Will be Place of the Arbitration is Arbitration Friendly

The place of arbitration will determine the state courts' support and assistance to the judiciary and, to what extent first instance court will take part in the arbitration process in during the arbitration procedure. Some countries are characterized as arbitration-friendly according to their legal regulations, compared to other countries these are prominent about convenience and they give parties wide autonomy and assistance and easiness in several fields during the arbitration proceedings. In this context, the court that is arbitration-friendly may be preferred for the benefit of the arbitration proceeding and the parties of dispute in consideration the country of arbitration place court's approach to arbitration.

B. The Convenience of Recognition and Enforcement

As a sign of states' sovereignty and independence of judiciary, court decisions in one country cannot enforced directly in another country. In other words, court decisions only have direct effects and consequences in those countries where the relevant decision is made as a rule. In this context, , executive bodies in another country cannot be directly activated and/or the decision of the

IV. TAHKİM YERİNİN SEÇİMİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN UNSURLAR

Tahkim yeri belirlenirken dikkate alınması gereken hususlar, tahkim yeri olacak ülke mahkemelerinin tahkime olan olumlu yaklaşımı, tahkim yeri ülkedeki tanıma ve tenfiz kolaylığı, tahkim yerinin tarafların milliyetinden bağımsız olması, tahkim yeri seçiminin taraflara getirdiği yüklerin ve kolaylıkların eşit olması ve tahkim yeri olacak ülkenin tahkime destek hizmetlerinin mevcudiyeti olarak sıralanabilir.

A. Tahkim Yeri Olacak Ülke Mahkemelerinin Tahkime Olan Yaklaşımı ve Tahkim Yeri Olacak Ülkenin Tahkim Dostu Olması

Tahkim yeri, tahkim yargılaması sırasında yargılamaya destek ve yardımcı olacak devlet mahkemelerini ve yerel mahkemenin hakem sürecine ne ölçüde katılacağını da belirleyecektir. Bazı ülkeler yasal düzenlemeleri ile tahkim dostu ülke olarak nitelendirilmekte, diğer ülkelere nazaran tahkime elverişlilik konusunda öne çıkmakta ve taraflara tahkim yargılaması esnasında geniş özerklik ve birçok alanda yardım ve kolaylık sağlamaktadır. Bu bağlamda, tahkim yeri ülke mahkemelerinin tahkime yaklaşımı dikkate alınarak yasaları daha tahkim dostu olan bir devletin tercih edilmesi tahkim yargılaması ve uyumazlığın tarafları açısından daha faydalı olacaktır.

B. Tanıma ve Tenfiz Kolaylığı

Devletlerin yargı egemenliği ve bağımsızlığının bir göstergesi olarak bir ülkede verilen mahkeme kararları, etkisini diğer bir ülkede doğrudan gösterememektedir. Bir başka deyişle, mahkeme kararları kural olarak sadece ilgili kararın verildiği ülkelerde doğrudan hüküm ve sonuç doğururlar. Bu bağlamda, belirli bir devlet mahkemesinden alınan karara dayanarak, başka bir ülkedeki icra organları doğru-

FOOTNOTE

26 Cemal ŞANLI/Emre ESEN/İnci ATAMAN FİGANMEŞE, *Milletlerarası Özel Hukuk*, (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014), p. 466.

27 Sigvard JARVIN, "The Place of Arbitration – A Review of the Court's Guiding Principles and Practice when Fixing the Place of Arbitration", *ICC Court of Arbitration Bulletin*, V: 7, No: 2, 1996, p. 54.

courts of that country cannot be taken into consideration, on the basis of a decision taken by a particular state's court.²⁶ The exception to this is the recognition or enforcement of a foreign court decision in order to have effect and bear consequence outside the country in which it was made. As a rule, recognition and/or enforcement takes place in a separate case. When choosing a place of arbitration, according to multilateral and bilateral agreements, it is necessary to choose a location that will facilitate recognition and enforcement. In this respect, in accordance with the membership criterion of the New York Convention, the determination of the place of arbitration in the arbitration agreement would be a judgement since it would allow recognition and enforcement of arbitral awards made in a state that is party to the New York Convention.

C. The Independence of Place of Arbitration from Nationality of Parties

In settling of each dispute, it is important that the institution and/or person resolving the dispute is impartial. In this context, it is important that the arbitration location of the parties agreed to settle disputes by arbitration is different from the nationality of the parties. The importance of impartiality, the choice of an arbitration place different from the nationality of the parties and the place where the parties are registered were emphasized by a former general secretary of the Court of International Arbitration with regards to criteria to be taken into consideration in determining the place of arbitration.²⁷

D. Availability of Arbitration Support Services in the Country of Arbitration

Apart from the factors discussed above, existence of support services in the arbitration place may be another factor to take into consideration on the selection of arbitration place. The following factors indicate aforementioned support services; rental courtroom and translator, which will be assisted during the process of the arbitration proceeding.

dan harekete geçirilemez ve/veya karar o ülke mahkemelerince dikkate alınamaz.²⁶ Bu durumun istisnası ise yabancı bir mahkeme kararının söz konusu kararın verildiği ülke dışında hüküm ve sonuç doğurması için ilgili kararın tanınması veya tenfiz edilmesidir. Kural olarak, tanıma ve/veya tenfiz açılacak ayrı bir dava ile gerçekleştirilmektedir. Tahkim yeri seçerken çok taraflı ve iki taraflı anlaşmalara göre tanıma ve tenfiz kolaylığı sağlayacak bir yeri tercih etmek gerekir. Bu açıdan New York Sözleşmesi'nde yer alan üyelik kısıtası uyarınca, tahkim sözleşmesinde, tahkim yerinin belirlenmesi, New York Sözleşmesi'ne taraf olan bir devlette verilmiş hakem kararlarının bir başka devlette tanınmasını ve tenfizini sağlayacağından yerinde bir karar olacaktır.

C. Tahkim Yerinin Tarafların Milliyetinden Bağımsız Olması

Her uyuşmazlığın çözümünde uyuşmazlığı çözen kurumun ve/veya kişinin tarafsız olması önemlidir. Bu bağlamda, uyuşmazlıkların tahkim ile çözülmesi hususunda anlaşmış olan tarafların seçecekleri tahkim yerinin tarafların milliyetinden farklı olması önem arz etmektedir. Uluslararası Tahkim Mahkemesi Divanı'nın eski bir genel sekreteri tarafından tahkim yerinin belirlenmesinde dikkat edilmesi gereken kriterler sıralanırken, tarafsızlık, yani tarafların milliyeti ve sicile kayıtlı olduğu yerden farklı bir tahkim yeri seçilmesinin önemi vurgulanmıştır.²⁷

D. Tahkim Yeri Olacak Ülkenin Tahkime Destek Hizmetlerinin Mevcudiyeti

Yukarıda ele alınmış unsurlar dışında tahkim yeri seçimi yapılırken göz önüne alınacak hususlar arasında tahkim yerinde bulunan destek hizmetlerinin mevcudiyeti de sayılabilir. Söz konusu destek hizmetlerine; kiralık duruşma salonu, ve çevirmen gibi tahkim yargılaması sürecine yardımcı olacak imkanların sağlanması gösterilebilir.

HER UYUŞMAZLIĞIN ÇÖZÜMÜNDE UYUŞMAZLIĞI ÇÖZEN KURUMUN VE/VEYA KİŞİNİN TARAFSIZ OLMASI ÖNEMLİDİR.

DİPNOT

²⁶ Cemal ŞANLI/Emre ESEN/İnci ATAMAN FİĞANMEŞE, *Milletlerarası Özel Hukuk*, (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014), s. 466.

²⁷ Sigvard JARVIN, "The Place of Arbitration - A Review of the Court's Guiding Principles and Practice when Fixing the Place of Arbitration", *ICC Court of Arbitration Bulletin*, Cilt: 7, Sayı: 2, 1996, s. 54.

PART 15

V. CONCLUSION

The place of arbitration is determined as procedure law for arbitration and connected to arbitration as judicial. The place of arbitration determines the relevant legislation of regulating arbitration procedure and more importantly, process and rights regarding the execution of the arbitration award. Especially, the legal consequences, which will emerge depending on the place of arbitration, are the most important factors on selecting of arbitration place. In light of these, when deciding on details of arbitration clause and especially the place of arbitration one should take into consideration, including but not limited to, how does the country which as been selected as a place of arbitration process its arbitration law and whether the country is arbitration-friendly or not.

V. SONUÇ

Tahkim yeri, tahkimin usul hukukunun belirlendiği ve tahkimin yargısal olarak bağlantısının kurulduğu yerdir. Tahkim prosedürünü düzenleyen ilgili mevzuatı ve daha önemlisi, tahkim kararının uygulanmasına ilişkin süreci ve hakları da tahkim yeri belirlemektedir. Özellikle tahkim yerine bağlı olarak doğacak hukuki sonuçlar, tarafların tahkim yeri seçiminde en önemli unsurdur. Tüm bunların ışığında, yapılacak olan bir sözleşmede tahkim şartının ayrıntıları ve özellikle tahkim yerine karar verirken, sadece bunlarla sınırlı kalmamak üzere, tahkim yeri olarak seçilmiş olan ülkede tahkim hukukunun nasıl işlediği ve yerel mahkemelerin 'tahkim dostu' olup olmadığı dikkate alınmaktadır.

